

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра цивільного та господарського права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ
Неперервної освіти і туризму

“ _____ ІВАН ГРИЦЕНКО
_____ ” 20 ____ р

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри цивільного та
господарського права

протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ Олексій
ПІДДУБНИЙ

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОПП «Готельно-ресторанний бізнес»

Лариса ГОПКАЛО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГАЛУЗІ»**

Галузь знань J Транспорт та послуги

Спеціальність J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»

Освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

Факультет (ННІ) Неперервної освіти і туризму

Розробники: доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного та господарського права Олексій ПІДДУБНИЙ

Опис навчальної дисципліни **«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГАЛУЗІ»**

Правове регулювання галузі – спеціалізований навчальний курс, спрямований на вивчення поняття та загальну характеристику готельно-ресторанного бізнесу, договірних правовідносин, оподаткування у цій сфері, нормативно-правового регулювання діяльності готельно-ресторанного бізнесу. Вивчення законодавства з питань: правила та порядок укладення договору, трудових правовідносин, ліцензування певних видів діяльності, юридичної відповідальності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»	
Освітня програма	«Готельно-ресторанна справа»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	-
Семестр	5	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	- год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета одержання необхідних теоретичних та практичних знань в сфері правового забезпечення ресторанного та туристичного бізнесу та освоєння актів цивільного, трудового, адміністративного законодавства України, які регулюють відносини, що виникають, змінюються та припиняються у сфері ресторанного та туристичного бізнесу; ознайомлення з підставами виникнення, особливостями здійснення та захисту, а також порядком припинення прав; підготовка спеціалістів високого рівня для надання ресторанних та туристичних послуг.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Навички базової загально-військової підготовки.

ЗК 08. Навики здійснення безпечної діяльності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ПРН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1.														
Тема 1. Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу	1-2		4	4			5	-	-	-	-	-	-	
Тема 2. Регулювання трудових відносин на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу	3		2	2			5	-	-	-	-	-	-	
Тема 3. Юридична відповідальність у сфері готельно-ресторанного бізнесу	4		2	2			5							
Тема 4. Види адміністративних стягнень за правопорушення у сфері готельно-ресторанного бізнесу	5		2	2			4							
Тема 5. Поняття, завдання та система кримінального права України	6		2	2			5							
Разом за модулем 1	48		12	12			24		-	-	-	-	-	
Модуль 2.														
Тема 6. Правові засади діяльності у сфері готельно-ресторанного бізнесу	7		2	2			4	-	-	-	-	-	-	
Тема 7. Ліцензування діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу	8		2	2			5	-	-	-	-	-	-	
Тема 8. Загальна характеристика права інтелектуальної власності в	9		2	2			5							

сфері готельно-ресторанного бізнесу													
Тема 9. Поняття й види цивільно-правових договорів в сфері готельно-ресторанного бізнесу	10		2	2			5						
Тема 10. Сертифікація готельно-ресторанного бізнесу	11		2	2			4						
Разом за модулем 2	43		10	10			23		-	-	-	-	-
Модуль 3.													
Тема 11. Особливості діяльності нотаріуса у правовому регулюванні галузі	12		2	2			4						
Тема 12. Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення	13		2	2			4						
Тема 13. Організаційно-правова форма створюваного готельного підприємства	14-15		4	4			5						
Разом за модулем 3	29		8	8			13		-	-	-	-	-
Усього годин	120		30	30			60		-	-	-	-	-

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу	4
2	Регулювання трудових відносин на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу	2
3	Юридична відповідальність у сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
4	Види адміністративних стягнень за правопорушення у сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
5	Поняття, завдання та система кримінального права України	2
6	Правові засади діяльності у сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
7	Ліцензування діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
8	Загальна характеристика права інтелектуальної власності в сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
9	Поняття й види цивільно-правових договорів в сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
10	Сертифікація готельно-ресторанного бізнесу	2
11	Особливості діяльності нотаріуса у правовому регулюванні галузі	2
12	Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення	2
13	Організаційно-правова форма створюваного готельного підприємства	4

4. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу	4
2	Регулювання трудових відносин на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу	2
3	Юридична відповідальність у сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
4	Види адміністративних стягнень за правопорушення у сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
5	Поняття, завдання та система кримінального права України	2
6	Правові засади діяльності у сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
7	Ліцензування діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
8	Загальна характеристика права інтелектуальної власності в сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
9	Поняття й види цивільно-правових договорів в сфері готельно-ресторанного бізнесу	2
10	Сертифікація готельно-ресторанного бізнесу	2
11	Особливості діяльності нотаріуса у правовому регулюванні галузі	2
12	Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення	2
13	Організаційно-правова форма створюваного готельного підприємства	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Нормативно-правові акти, якими регулюється діяльність суб'єктів господарської діяльності у сфері гостинності за групами: Закони України, постанови Кабінету міністрів України, національні стандарти України, міжнародні стандарти, інші нормативно-правові акти. Надати їх стислу характеристику.	5
2	Зовнішні і внутрішні фактори інтенсифікації готельно-ресторанного і туристичного бізнесу	5
3	Юридична відповідальність: поняття і ознаки. Види юридичної відповідальності та їх характеристика. Підстави для притягнення і звільнення від юридичної відповідальності	5
4	Поняття адміністративних стягнень у галузі. Види адміністративних стягнень. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.	4
5	Кримінальне право як галузь законодавства	5
6	Правові засади діяльності у сфері готельно-ресторанного бізнесу	4
7	Поняття та сутність об'єктів права інтелектуальної власності	5
8	Поняття й види цивільно-правових договорів. Укладення, зміна і розірвання договору	5
9	Поняття нотаріуса та помічника нотаріуса; Права та обов'язки нотаріуса; Нотаріальна таємниця; Гарантії та обмеження у діяльності нотаріуса	5
10	Поняття та система принципів цивільного процесуального права	4

11	Основні принципи у цивільному процесі	4
12	Сертифікація готельно-ресторанного бізнесу	4
13	Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення	5

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1.		
Лекція 1 Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу	Вміти: визначати конкретні особливості правового регулювання; аналізувати способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів – учасників, набуття досвіду роботи із правовими документами. Вміти: визначати конкретні особливості правового регулювання; аналізувати способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів – учасників, набуття досвіду роботи із правовими документами	-
Практична робота 1.		5
Самостійна робота 1.		5
Лекція 2 Регулювання трудових відносин на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу	Знати: Поняття та принципи трудового права; трудових правовідносин та договорів, контрактів. Вміти: визначати конкретні особливості правового регулювання трудових правовідносин; застосувати способи забезпечення виконання зобов'язань за законом	-
Практична робота 2.		5
Самостійна робота 2.		5
Лекція 3 Юридична відповідальність у сфері готельно-ресторанного бізнесу	Знати: Поняття та види юридичної відповідальності: які види відповідальності застосовуються у	-
Практична робота 3.		10

Самостійна робота 3.	сфері готельно- ресторанного і туристичного бізнесу. Вміти: проводити класифікацію відповідного законодавства; виокремлювати критерії відповідної класифікації; набуття досвіду роботи із правовими документами.	10
Лекція 4 Види адміністративних стягнень за правопорушення у сфері готельно-ресторанного бізнесу	Знати: Поняття адміністративних стягнень та їх види (штраф, попередження, оплатне вилучення, конфіскація, громадські роботи тощо). Загальні правила накладення адміністративних стягнень Вміти: аналізувати законодавство щодо адміністративної відповідальності та процедуру оскарження адміністративних. стягнень	-
Практична робота 4		10
Самостійна робота 4.		10
Лекція 5 Поняття, завдання та система кримінального права України	Знати: Поняття, предмет та метод кримінально-правового регулювання. Вміти: аналізувати законодавство щодо кримінальної відповідальності в галузі	-
Практична робота 5.		5
Самостійна робота 5.		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2.		
Лекція 6 Правові засади діяльності у сфері готельно-ресторанного бізнесу	Знати: Законодавче визначення суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу. Організаційно-правове забезпечення готельно-ресторанного бізнесу. Правові основи готельно-ресторанного бізнесу. Вміти: аналізувати законодавство щодо фінансове забезпечення відповідальності підприємств	-
Практична робота 6.		5
Самостійна робота 6.		5
Лекція 7 Ліцензування діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу Основні принципи системи НАССР	Знати: правові та організаційні засади ліцензування в галузі готельно-ресторанного бізнесу: порядок ліцензування діяльності договорів підряду; правову природу договору підряду (капітального будівництва, побутового підряду) та її відмінність від договорів про надання послуг; Вміти: аналізувати та застосовувати законодавство ліцензування в галузі та використовувати в практичній діяльності	-
Практична робота 7.		5
Самостійна робота 7.		5

Лекція 8 Загальна характеристика права інтелектуальної власності в сфері готельно-ресторанного бізнесу	Знати: правовий режим об'єктів у сфері інтелектуальної власності; міжнародні та вітчизняні джерела права регулювання правовідносин в сфері об'єктів інтелектуальної власності Вміти: аналізувати та застосовувати законодавство що об'єктів права інтелектуальної власності	-
Практична робота 8.		10
Самостійна робота 8.		10
Лекція 9 Поняття й види цивільно-правових договорів в сфері готельно-ресторанного бізнесу	Знати: особливості укладення, зміна і розірвання договору в сфері готельно-ресторанного бізнесу; законодавчі основи страхування; види страхування; правові аспекти страхування послуг. Вміти: аналізувати законодавство щодо страхових послуг в галузі.	-
Практична робота 9		10
Самостійна робота 9.		10
Лекція 10 Сертифікація готельно-ресторанного бізнесу	Знати: правові та організаційні засади сертифікації готельних послуг; принципи роботи органів і служб стандартизації в Україні в галузі туризму. Порядок розробки, затвердження та реєстрації стандартів. Загальні вимоги до стандартів Вміти: аналізувати законодавство щодо стандартизації; класифікувати стандарти які діють в нашій державі та за її межами	-
Практична робота 10.		5
Самостійна робота 10.		5
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3.		
Лекція 11 Особливості діяльності нотаріуса у правовому регулюванні галузі	Знати: поняття нотаріальної діяльності; права, обов'язки та гарантії нотаріуса в сфері готельно-ресторанного бізнесу. Вміти: аналізувати законодавство щодо нотаріальної діяльності учасників договорів про передачу майна у користування	-
Практична робота 11.		5
Самостійна робота 11.		5
Лекція 12 Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення	Знати: надання інформації про послуги готелями згідно законодавства; порядок бронювання номерів (місць), укладання договору на готельне обслуговування та оплати послуг Вміти: типізувати готелі використовуючи закордонний досвід; аналізувати законодавство нашої держави щодо правил користування готелями та аналогічними засобами розміщення	-
Практична робота 12.		5
Самостійна робота 12.		5
Лекція 13 Організаційно-правова форма створюваного готельного підприємства	Знати: основні нормативні документи, які регламентують специфіку ведення готельного бізнесу; діяльність готелів і подібних засобів тимчасового	-
Практична робота 13.		10
Самостійна робота 13		10

	розміщування; законодавче обґрунтування оподаткування готельного бізнесу. Вміти: аналізувати законодавство щодо класифікація готельних підприємств з урахуванням мінімальних вимог до певної категорії; реєструвати підприємства	
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік		30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2990>.
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2990>.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

- Дзера О.В. Договірне право України. Особлива частина :навч. посіб./ О.В. Дзера. К.: Юрінком Інтер, 2018. 1200 с.
- Спадкове право: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] /кол. авт.; кер.авт. кол, канд. юрид. наук, доц. Нестерцова- Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр.справ, 2017. 164 с
- Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. икифорака. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.

4. Мілаш В. С. Договірне право: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей університету / В. С. Мілаш; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 80 с.
5. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
6. Лукасевич-Крутник І.С. Теоретичні засади правового регулювання договірних відносин з надання транспортних послуг у цивільному праві України: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2019. 474 с.

Додаткова

1. Колесніченко А. С. Нормативно-правове регулювання та державна підтримка розвитку готельної індустрії як інституту туризму. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 23. 2017. С. 37–42.
2. Л. В. Батченко, Л. О. Гончар, А. О. Беляк. «Формування механізму фінансової стійкості підприємств сфери гостинності: організаційно-економічний аналіз»
<http://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/698>
3. Колесніченко А. С. Нормативно-правове регулювання та державна підтримка розвитку готельної індустрії як інституту туризму. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 23. 2017. С. 37–42.
4. Реєстр свідоцтв про встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), виданих Мінекономрозвитку. URL: <https://bit.ly/3uvdw1J> (дата звернення: 08.05.2023)
5. Батченко Л. В., Гончар Л. О., Беляк А. О. Формування механізму фінансової стійкості підприємств сфери гостинності: організаційно-економічний аналіз. *Підприємництво і торгівля*. 2021. №27. С. 13–20. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2020-27-02>.

Інформаційні ресурси

- <https://rada.gov.ua>
- <https://www.kmu.gov.ua>
- <https://minjust.gov.ua>
- <https://mon.gov.ua>
- <https://tax.gov.ua/fizichnim-osobam/vidomosti-doxid/>
- <https://diia.gov.ua>
- <https://online.minjust.gov.ua/edr-search/>